

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGÓ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT

TELEFON 3-48. SZÁM.

Zsidó az Óceán fölött...

(In.) Az a nagy „mazel und broche“, mely a zsidó Lewinek európai körutját valami sajátosan és rikoltozással betöltötte, Budapesten is elharsogta családi örömét. Azon az utvonalon, amelyen egykor uralkodók és szellemi előkelőségek tartottak felejtethetően triumfusokat, végigautózott ama repülő zsidó, akinek uttörő nagyságát s rettenetetlen bátorságát ma rokonkeblű napilapok, szociáldemokrata vezérek, pénzügyi kapacitások, hitközségi előljárók és professzionista football játékosok magasztalták.

Szegény, jó Chamberlin, a nagy rizikóval dolgozó zsidónak gépkocsi vezetője, szinte eltörpült ebben az ünnepeletetésben: minden strand tündér, sajtó-lewine és ujjongó sporthisztéria egyetlen férfiú körül nyüzsgött és az Oktogontól a Gellért szállóig ez a szó uszott a levegőben: „Levine... Lewine... A kapitalista bankvezér együtt örült a Népszavával s a cionista „Egyenlőség“ büszkeségtől dagadó betűtipussal szedette ki a vezércikk címet: „Zsidó az óceán fölött...“

Ilyen szenzáció még nem volt a világon: eleven zsidó repült az Atlanti óceán fölött, hogy lepipálja Lindberghet, Blieriot-t, a Montgol fier-testvéreket, Kolombus Kristótot és visszamenőleg minden utazót egészen Mózesig, aki először ment át szárazon egy másik, de jóval kisebb tengeren...

Az olvasó szíve elszorul, amikor ennek a nagyszerű teljesítménynek részleteit is olvassa. Azt írja a cionista lap szárazföldi riportere:

„...mialatt Chamberlin ing ujjra vetkőzik, hogy maga töltse meg benzinnel a gépet és megvizsgáljon minden egyes csavart, azalatt Lewine pinenten, jöked vütn, nyugodtan sétál fel és alá.“

És mindez az óceán fölött történik, hátborzangató nyugalommal, hogy a „repülő zsidó“ figurális alakját áttemelje az emberfeletti cselekedetek történelem könyvébe s rá írja nevét arra a lapra, melyen az Edisonok, Volták, másrészt pedig a Nansenek és a Lathamok szerényen huzódnak meg a nagy Lewine hőrszi neve mögött.

Tehát Lewine, a zsidó vállalkozó, nyugodtan sétál az óceán fölött. Sétál és számít. Kiszámolja, hogy szerencsés partraszállása után 30.000 dollárért fog egy repülőgépet adni. Egy hónap alatt elad negyven gépet Ez összesen 1.200.000 dollár, tehát igen tekintélyes összeg, amiből bőven kitelik Chamberlin mester tiszteletdíja.

Amíg a pilóta izzadt és ingujjra vetkeve töltötte a benzint, — Lewine, a repülés világrekordjának ünnepe bajnoka így számítgatott az óceán fölött. Méltó tehát az ünnepeletetésre.

Teljesítménye körül belől olyan értékű az aviatika terén, mint Moskovitzé az északi sark felfedezése körül, akinek anatómiai c pgyára

— mint a plakátok is hirdették — megelőzte az összes póluszi expedíciókat.

Mert ugyebár Lindberghről ma már a legfiatalabb aviatikusok sem beszélnek, de Lewine még meg se kötötte a legjobb üzleteket, máris halhatatlanná vált.

Eddig körülbelül 6—7 millió pengőt keresett ezzel a repüléssel, amiből kitűnik, hogy a zsidó az óceán fölött is zsidó. De miért nem ünnepe-

lik akkor azt a másik Lévyt, aki nyersbőrben utazza be a földet, vagy a harmadikat, a sark utazót, aki ruganyos cipősarkokkal szintén megkeresi ezt a kis bagatell összeget? Vajjon a Speyer-bankház Lévyt je, esetleg Cohen je nem oly érdemes vállalkozó, mint az, amelyik az óceán hajjai fölött röpköd?

Mert annyi bizonyos, hogy Lewine urnak ma egyéb érdeme nincsen. A repülőgépet feltalálta előle Wright

Wilbur, az Óceánt közvetlenül az orra előtt keresztül repülte Lindbergh, vállalatának óceánjáró géptípusát megcsinálták a mérnökei s ezt a gépet is Chamberlin vezette át az Óceánon. Ő sem csinált egyebet, mint beleült a gépbe, drukkolt, alá s fel sétált, leszállt és nyert. Történelmi alakját tehát egyedül és kizárólag az „Egyenlőség“ találta el, amikor vezetőcikkében így jellemezte: „Zsidó az Óceán fölött...“

Nem találják a Jókai-utcai titokzatos gyilkosság tettesét

Növekszik a gyanúsítottak száma, de a rendőri jelentés szerint senki ellen sincs konkrét bizonyíték — Lázás hajsza a gyilkos után — Véres lányom a konyha ajtóban — Egy gazdálkodó külsejű férfi, egy nő és egy süketnéma ellen merült fel gyanu

A gyilkos borzalmas élet-halál küzdelem után végzett áldozatával

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Jókai-utcai bestiális gyilkosság áldozata özv. Kiss Mártonné, akit a mentők kiszállítottak a sebészeti klinikára,

még az éj folyamán meghalt, anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna. Így természetesen kihallgatható sem volt s gyilkosa nevét magával vitte a sírba. A legnagyobb eréllyel megindult nyomozás eddigi adatai szerint azonban minden remény megvan arra, hogy a vadállati kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság tettese rövidesen hurokra kerüljön. Mint tegnapi számunkban részletesen közöltük, a szomszédosház házmesterének 9 éves kislánya Knopf Miklós ugyanis látta a tettest, amint a

Jókai-utca 20. számú házban özv. Kiss Mártonnéval vitatkozott, majd húzta maga után a lakásba, amikor pedig ez nem akart bemenni

berántotta és magukra zárta az ajtót.

A rendőrség legelőször ezen a nyomon kezdte meg a vizsgálatot. A kisfiú előadta, hogy segélykiáltásra lett figyelmes, ő maga is nagyon megijedt, attól való félelmében, hogy az illető őt is megveri, leszállt a kerítésről, ahova előzőleg felmászott, hogy láthassa mi történik a szomszéd udvaron. Látta aztán még a kerítés hasadékaán keresztül, amikor a szürke kabátos férfi, aki özv. Kissnével veszekedett, az udvaron keresztül kiment a kapun.

Az áldozat kétségbeesett küzdelmet folytatott gyilkosával

Bubáló Vohin, az udvarban lakó Kovács Lajosné kvártélyosa volt az, aki a gyilkosságot legelőször felfedezte. Özv. Kiss Mártonné ugyanis megígérte Kovácsnénak, hogy helyette megfőzi kosztosának az ebédet, miután őt magát ócskaruhák eladása miatt kiküldte a zsidóóra. Bubáló amint hazaérkezett, nagyon csodálkozott, hogy ebédje még mindig nincs kész, sőt özv. Kissné konyhájának az ajtaja be van zárva és megtudni ennek az okát, benézett az ablakon. Itt aztán borzalmas látvány tárult a szeme elé, mert a konyha padlóján véreben fetrengve látta meg özv. Kissné. Fellármázta a háziakat, majd jelentve a borzalmas dolgot a legközelebbi rendőrszemnek, Nagy Sándor lakatosssal felnyitatták a konyha ajtaját. Ekkorára megérkezett a rendőri bizottság is dr. Tóth Gyula rendőrkapi-

tány vezetésével és azonnal hozzáláttak a nyomozáshoz. Azt, hogy bűncselekmény forog fenn, az első pillanatra meglehetően állapítani. A gyilkos ugyan azzal a naiv dologgal, hogy egy szoltárt helyezett az áldozat lábához, azt a látszatot akarta kelteni, mintha öngyilkosság történt volna. Az azonban, hogy az áldozat fején 8—9 tompa tárgytól eredő ütés nyoma látszott, eleve kizárta az öngyilkosság feltételezését. De még inkább teljes megcáfolást nyert az öngyilkosság feltételezése azzal, hogy a konyhába dulakodás nyomai látszottak. Hogy milyen kétségbeesetten védekezett özv. Kiss Mártonné támadója ellen, mutatják a konyhában szerte szórt hajcsomók, amit az emberi mivoltából kivetkőzött gyilkos vadállati kegyetlenséggel kitépelt áldozata tejéből.

Véres lányom a konyhaajtóban

A lakás kulcsot a gyilkos, gondosan bezárva az ajtót, magával vitte. A lakásból semmi értéktárgy, pénz nem hiányzik s így a rendőrségnek az a gyanúja, hogy a bestiális gyilkosság bosszu műve. A vakmerő gyilkos semmi nyomot nem hagyott maga után, az azonban egész biztosra vehető, hogy a helyzettől teljesen ismerős követte el a gyilkosságot, mert tette után páratlan hídegvérrrel sétált ki a kapun. Magá-

ban a konyhában a kitépelt hajcsomók kivül a vértócsák is mutatják a borzalmas küzdelmet, amit a gyilkos folytatott áldozatával, mert nemcsak a konyha padozata, de a fal is tele van fröcskölve vérrrel. A gyilkos aztán borzalmas tette elkövetése után áldozatára zárta az ajtót, távozása közben azonban belépett egy ilyen vértócsába, amelynek nyoma a konyha külső lépcsőjén tisztán kivehető volt. Ezt ugyilátszik

nem vette észre, mert amikor a gyilkosságot felfedezték, a nyom még tisztán kivehető volt, mire azonban a rendőri bizottság a helyszínre érkezett, a szomszédok és a többi kíváncsiak tömege eltaposta azt s csupán a láb hosszúságát sikerült a rendőrségnek a nyomból megállapítani.

A rendőrség a tegnapi nap folyamán is a legnagyobb eréllyel folytatta a nyomozást. Számos tanut hallgatott ki a gyilkossággal kapcsolatban, azonban eddig semmi pozitívum nincs. Gyanúsítottként kihallgatás alá került a süketnéma Vezendi István is, aki özv. Kissné ondódi 13 hold földjének a bérlője volt. A házbelleik előadása szerint Vezendi még Kiss Márton életében bérlője volt az ondódi földnek, azonban sohasem fizette rendszeresen az árendát s emiatt állandóan pereskedtek egymással. Özv. Kissné is állandóan panaszkodott, hogy sok kellemetlensége van Vezendivel, sőt férje öngyilkosságát is ennek a pernek tulajdonította. A jelekkel kihallgatott süketnéma bérlő, akinek egyébként már régebben ki kellett mennie a bérletből s akit a Szabolcs-utcai lakásáról állítottak elő, teljes mértékben alibit igazolt s így az a feltevés is megdőlt, mintha ő követette volna el a kegyetlen gyilkosságot.

Bosszu?

A meggyilkolt özv. Kiss Mártonné állandó perpatvarban élt első férje rokonságával s miután a nyomozás eddigi adatai szerint a gyilkosság a legnagyobb valószínűség szerint csakis bosszu műve lehet, a rendőrség ebben az irányban is kiterjesztette a vizsgálatot. Az, hogy a rendőrség ebben az irányban is kiterjesztette a nyomozást, természetesen kell tartanunk, még abban az esetben is, ha később kiderül, hogy ártatlanok kerültek gyanu alá. Ez egyébként a rokonság érdeke is, mert alibijük bizonyítása után a rendőrség fogja tisztázni őket a borzalmas gyilkosságnak még a gyanúja alól is.

A bestiális gyilkosságnak végrehajtása nagyon hasonlít a legutóbbi elkövetett Nyilas-telepi rablótáma-

dáshoz, ahol is a megtámadott Szabó Róza postai kezelőnőt ugyan-csak egy tompa tárggyal ütötte le támadója. A rendőri nyomozás után Szabó Róza vallomása alapján Csehák Gyula műszerész letartóztaták, azonban a törvényszék előtt sikerült alibit bizonyítania, aminek alapján felmentették a súlyos bűncselekmény vádjá alól és szabadlábra helyezték. Ugyancsak egy tompa tárggyal végzett áldozatával a Péterfia-utcai trafikosnő, Révész

A legújabb gyanúsított egy nő

Mint a késő esti órákban értesültünk, a borzalmas gyilkossággal kapcsolatban szenzációs fordulat állt be. Ugyanis gyanúsítottként a rendőrség egy nőt is kihallgatott, aki egy régebbi ügyből perben állott az elhunytal s ez a per a legutolsó napokig elhúzódott. Az illető kihallgatása alkalmával igen zavart választ adott. Eleinte azt adta elő, hogy a gyilkosság ideje alatt lakásán tartózkodott, majd a kereszt-kérdések sulya alatt, megmásva

A hivatalos rendőri jelentés szerint konkrét bizonyíték nincs senki ellen

A debreceni rendőrség a késő éjszakai órákban a rendőri sajtókönyv útján hivatalos jelentést adott ki, amely a következőket tartalmazza:

A nyomozás eddigi adatai mindenben megerősítik a rendőrségnek ama feltevését, amely szerint a meggyilkolt Kiss Mártonné nem rablógyilkosság áldozata lett, hanem a tettest harag, bosszu, vagy esetleg a meggyilkolás következtében később beálló anyagi haszon vezethette. Ezideig konkrét bizonyíték senki ellen nincs, azonban több egyén ellen merült fel gyanu.

Erősen hátráltatja a nyomozást az a körülmény, hogy özv. Kiss Mártonné rokonsága jómódu gazdálkodókból áll, akik távoli tanyákon laknak, vagy a multnap hirtőlágyi vásáron tartózkodtak és így kihallgatásuk nagy nehézségekbe ütközött, illetve lehetetlen volt. Érdekes körülmény merült fel a nyomozás során a gyilkosság elkövetésére vonatkozólag. Ugyanis mikor a szomszédos házak nagyjából a női nemhez tartozó lakói a Jókai-utca 20. számú ház udvaráról sikoltást hallottak, tudva azt, hogy ott férfiember nem tartózkodik, az utcáról egy szekéren éppen arra haldó gazdálkodó külsejű embert kértek meg, hogy velük — asszonyokkal — jöjjen be az udvarra. Ez a férfi be is ment, bekopogtatott a konyhába, de azt mondta, hogy nincs itt semmi baj. Valami sustorgást hall belülről, valószínűleg a pesenye súl. — Távozóban azonban megígérte, hogy ide küldi a legközelebbi rendőrszemet. Mivel azonban ez nem történt meg, az illető gazdálkodó külsejű férfi ellen alapos gyanu merült fel. A rendőrségnek sikerült megállapítani, hogy a férfi a szekerevel a Vendég-utca felől jött és a Bethlen-utca irányába tartott. A rendőrség felhívja a közönséget, hogy aki erről az esetről valami közelebbit tud, jelentse azonnal a rendőrségen.

Felboncolták az áldozat holttestét

A törvényszéki orvostani intézetben csütörtökön megejtették Kiss Mártonné holttestének felboncolását. A boncolást Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő végezte s jelen volt itt Bényey Zoltán vizsgálóbíróhelyettes is. A boncolás során megállapítást nyert, hogy

Olga gyilkosa is. Ezzel az ügygel kapcsolatban is számos tanut, illetőleg gyanúsítottat hallgatott ki a rendőrség, azonban a gyilkos személyét még a mai napig is homály fedi. Igen érdekes ténykörülmeny még a két gyilkossággal kapcsolatban az is, hogy mindkettőt fényes nappal követte el a vakmerő gyilkos, ez azonban nem jelenti azt, hogy a kettő között bármilyen összefüggés volna.

vallomását, más helyet mondott be. A gyanu legfőképpen azért terelődött rá, mert a nyomozás során, mint fentebb említettük, kitéptett hajcsomókat találtak a dulakodás színhelyén, már pedig tudott dolog, hogy a hajtépés leginkább a nők támadó, illetőleg védő fegyvere. Ezzel a kombinációval megdőlnie a házmaster fiának, Kófi Miklósnak a vallomása, mely szerint egy szürkeruhás férfi végzett volna özv. Kiss Mártonnéval.

özv. Kiss Mártonné a legnagyobb valószínűség szerint ölmosbottal, vagy hasonló tárggyal vágta fejbe a gyilkos. Az áldozat koponyáján összesen 8 ütést találtak. Ezek közül egy, amely a halanték fölött a homlokot érte és csillag alakban beszakította, — halálos volt. A koponya megrepedt, az agyba vér szivárgott és ez okozta a halált.

Lázás nyomozás

A bestiális gyilkosság elkövetése, illetőleg felfedezése óta a rendőrség élén dr. Tóth Gyula rendőrkapitány-nal, a büntügyi osztály vezetőjével éjtelnapot egyéve dolgozik. Ed-dig mintegy harminc egyént hallgattak ki, részint gyanúsítottként, de leginkább csak tanuként. Mozgósítva van a detektívkar, akiknek egyrésze a vidéken folytatja a nyomozást s jelentésüket a késő éjjeli órákban is megteszik dr. Tóth Gyula rendőrkapitánynak, akinek a szobája valóságos főhadiszállás.

Változások a Debrecen-tiszalöki vasut menetrendjében

A Debrecen-tiszalöki vonalon közlekedő vonatok menetrendjében június 25-től kezdődőleg az alábbi változások állanak be:

1. Zelemér megállóhelyen az 5621. sz. vonat 20 óra 33, az 5624 sz. vonat 13 óra 11, az 5625 sz. vonat 13 óra 43, az 5626. sz. vonat 16 óra 57, az 5632. sz. vonat 10 óra 42, az 5637. sz. vonat 8 óra 27 perckor utasok le- vagy felszállása esetén bezárólag október 15-ig feltételeesen megáll.

2. Vid megállóhelyen az 5624. sz. vonat 13 óra 45 perckor egy percnél rövidebb időre a menetrend egész tartama alatt megáll.

3. Szent István fürdő megállóhelyen az 5621. sz. vonat 19 óra 44, az 5624. sz. vonat 13 óra 56, az 5625. sz. vonat 13 óra 05 perckor bezárólag szeptember 30-ig egy percnél rövidebb időre megáll.

4. Tedely megállóhelyen az 5621. sz. vonat 19 órakor és az 5624. sz. vonat 14 óra 30 perckor egy percnél rövidebb időre a menetrend egész tartama alatt megáll.

5. Egyházerdő megállóhelyen az 5624. sz. vonat 14 óra 53 perckor menetrend egész tartama alatt feltételeesen megáll.

Elsimul a szerb-albán konfliktus

Belgrád, június 23. A francia, angol, olasz és német követek tegnap kihallgatást kért Marinkovics külügyminisztertől. A követek együttes jegyzékét óhajtanak átnyújtani kormányaik nevében az Albániával támadt viszály sürgős elintézése ügyében. Marinkovics külügyminiszter ma délután öt órakor fogadja a nagyhatalmak követeit.

Diplomáciai körökben biztosra veszik, hogy Marinkovics külügyminiszter

teljesíteni fogja a nagyhatalmak óhajait, feltéve, hogy az albán kormány is megfogadja a nagyhatalmak tanácsait ilyen körülmények között rövid idő kérdése, hogy Jugoszlávia és Albánia között

a diplomáciai viszonyt helyreállítsák

A négy hatalom követi tegnap több megbeszélést tartottak, amelyen a jegyzék közös átnyújtásáról tárgyaltak.

Kontra Aladár visszautasította Györki-Grósz akadémikusokását a TESZ trianoni jelvényei ügyében

Pakots József otromba támadása a magyar bíróság ellen — A szocialdemokraták felvonulása a megszegyentető amerikai üzlet-szeretetakciók érdekében

Budapest, jun. 23. A képviselőház mai ülésén áttértek a szeszadó és ásványolajadó módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Szülőgyi Lajos felszólalása után Csontos Imre örömmel üdvözlö a javaslatot, Barthos János a javaslatot elfogadja és Bud János pedig a javaslat gazdaságpolitikai vonatkozásával foglalkozott.

Hermann Miksa kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy az automobil közlekedés egyre fokozódó méreteire való tekintettel új törvényre van szükség, amelyet hamarosan be is terjeszt a kormány. Az

autóbusz és teherautó gyártására nincs megfélelő üzem Magyarországon

és egy vasuti és automobil Rt. megalakulását örömmel látná. A törvényben gondoskodik a kormány arról, hogy ott, ahol autóbuszvonalak nincsenek, magánvállalkozás nem létesít ilyeneket, a törvény alapján rendszeresítsék.

A Ház ezután általánosságban és részleteiben elfogadta a javaslatot.

Ezután a trianoni szerződéssel elcsatolt területeken volt magyar alkalmazottak, nyugdíjasok, valamint özvegyek és árvák ellátásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben vita nélkül fogadták el.

Az apaállatok kötelező megvizsgálásáról szóló törvényjavaslatnál dr. Gaál Mihály adatokat közölt államtenyésztésünk színvonalának súlyosdéséről. A javaslatot örömmel üdvözölte és az abban foglalt szigorú intézkedések helyett megértést kért.

Máyer János földmívelésügyi miniszter és az előadó rövid beszéde után a törvényjavaslatot általánosságban elfogadták.

Györki-Grósz Imre személyes kérdésben a TESZ trianoni jelvényével kapcsolatban ismét kirohanást intéz a nacionalista egyesületek szövetsége ellen.

Kontra Aladár ismételt kijelenti, hogy

kényszerítő körülmények vezeték a Szövetséget, amikor külföldről rendelték meg a jelvényeket

s nem lehet azzal megvádolni a TESZ-t, hogy tudatosan akarta megkárosítani a magyar ipart. A magyar cégek ajánlatok bekérésekor azt mondták, hogy nem tudják a kért jelvénymennyiséget a határidőre elkészíteni, sőt az egyik gyár gépeket kért volna. Egyébként megkérjük a kereskedelmi minisztert, indítson

vizsgálatot, hogy a TESZ milyen kényszerítő helyzetben volt; a jelvényekből egyébként

a TESZ-nek anyagi haszna nincsen.

Pakits József szövevényes Vázsonyi Weiszfeld Vilmos inzultálóinak Van-naynak és Molnárnak perében hozott bírósági ítéletet. Szomorú ello-gultságot lát a bíróság enyhe ítéletében.

Az elnök figyelmezteti, hogy tartózkodják a bírói ítéletek kritizálásától.

Pakits: Az ítélet nem helytálló és nem felel meg a közvéleménynek.

Usetti: Ezt nem lehet itt megállapítani!

Felkiáltások a jobboldalon: Eláll! Eláll!

Minthogy Pakots ismételt ellogultsággal vádolja meg a magyar bírói kart, az elnök rendreutasítja.

Ezután Kélti Anna mondta el sürgős interpellációját a Martzinko-féle amerikai szeretetsomag szállítása ügyében. Kérte a pénzügyminisztert, tekintsen el azoktól a szigorú rendelkezésektől, amelyekkel megvonta ettől az akciótól a vámmentességet.

Meskó: Amerikai üzlet az egész szeretét akció, mert az amerikai bankárok szeretik.

Bud János: A kormány rájött arra, hogy a szereteadományok beengedése nem kívánatos azért, mert egyrészt

senkisélem ellenőrizheti, ki és mit küld

és politikai tekintetben is felmerülhet az az aggodalom, hogy a csomagokban nem kívánatos dolgok kerülnek az országba. A kormány nincs abban a helyzetben, hogy a megtett rendelkezését felfüggeszthesse. (Helyeslés.)

Vass József: Nem válik a magyar nemzet becsületére, hogy Amerikában oly módon gyűjtenek, ahogy gyűjtenek. Az ideküldött csomagok felbontásánál látta, hogy milyen szennyes, rongyos hulladék került be, amely egyenesen lealázó ránk nézve.

A kormány soha többé ilyen régi dolgoknak ideszállítására vámmentességet nem fog biztosítani. Vegyék ezt tudomásul Amerikában mindazok, akik akár üzletből, akár rosszul értelmezett karitátsból ilyen akciókat csinálnak. (Helyeslés.)

Az ülés félháromkor ért véget.

Hirdessen a Hajdúföldben

A Nemzeti Színház együttese Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Általános érdeklődés éri meg a Nemzeti Színház művészeinek debreceni szerepét. Két este játszó ugyan azok, akik Budapesten a Nemzeti Színházban játszó a *Szerelem órája* és másnap a *Májusfa* és a *Kölcsönkért feleség* című vigjátékokat.

Az előbbi szombaton este, az utóbbi vasárnap este kerül előadásra a Csokonai-színházban. A Nemzeti Színház művészei már pénteken megérkeznek.

Aki igazi színházi élvezetet akar szerezni magának, olyant, aminőt csak kivételes alkalmak nyújtanak, azok nem maradhatnak el sem a szombati, sem a vasárnapi előadásról.

A Csokonai Színház pénztáránál mindennap déli 11 órától hét óráig előre válthatók a jegyek.

ATROCITÁSON

Levin, a közvetlen Chamberlinnek, az óceánrepülőnek kibice és finanszírozója, a Fábrián-Feuermandelhez oly előnytelenül hasonló kis kopasz izraelita budapesti fogadtatás alkalmával is mindent elkövetett, hogy fájának össze elnyövesen ismert tulajdonságait kidomborítsa. Miután pedig a bécsi repülőterén egy rajongásában tulhevíült fajsorsos a fejébe nyomott egy rendőri sisakot, Pesten is megkockáztatta azt a pimaszságot, — amint azt a liberális sajtó elomló hódolattal írja, — hogy a fényképezéskor lekapta egy kivezényelt magyar csendőr tollas kalpagját s a saját kurta, de göndör szőrzettel gyéren bemohosodott dísztelen kobakjára illesztette. Bizonyos, hogy ez a tiszteletreméltó, félelmes fejdísz aligha tisztelt meg még Magyarországon sémita koponyát s Levin név- és fajrokonai legfeljebb akkor kerültek vele kellemetlen kontaktusba, mikor itt-ott néhány napján ez előtt a kalpag előtt ballagtak sanyaru ábrázattal, holmi csempészésen, csaláson, orgazdaságon, vagy leánykereskedésen rajtaérve. Minden részvétünk a derék csendőrre, aki szegény ugyancsak pucolatja most a kalpagját ettől a zafatos érintkezéstől s aki, ha történetesen nem a mátyásföldi céció közben éri ez a szemtelen bizalmaskodás, alighanem kézzelfogható alaposággal oktatja vala ki a vérszemet kapott kis ludtalpu egyént, mi a különbség egy bécsi köztársasági vörös „Schutzpolizist” és egy magyar királyi csendőr között.

Egy kis atrocitás... Szerdán éjszaka egy óra után a Gambirinus felől három jól öltözött fiatal hölgy haladt a Piac utca felé. Egyikjük sem tartozik ahhoz a táborhoz, melynek tagjai ily módon keresik kényerüket, sőt ellenkezőleg: *ugy-nevezett urinók voltak.* Az éjtél utáni gráciák bizonytalan léptekkel, hangesen visítózva támolyogtak, mignem a középső teljes hosszúságban hasravágódott és így kiáltott fel pajzán humorral: *„Tyű. debe vagyok rugva!”* Az esetnek rendőri beavatkozás vetett véget s így jó szerencse, hogy a járókelő védtelessen férfiak megkíméltek ama gyöngébb nem atrocitásaitól.

A három hölgy később a Bika irányában folytatta útját. Nem lehetetlen, hogy valamelyik söntésbe igyekeztek egy-két pofa borra.

Hirdessen a Hajdúföldben

„A kulturfőlény országviszaszerző hangoztatása frázis”

A budapesti egyetem felsőházi képviselőjének éles kritikája Klebelsberg kultuszminiszter működése fölött. Kapy Béla, Bernát István és Hoór Károly nagy beszédei a felsőházban

Budapest, jun. 23. A felsőházban folytatták a költségvetésről szóló javaslat általános vitáját.

Waldott Kelemen báró mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozott. Gr. Somssich László a magyar ipar fejlesztéséről is beszélt.

Báró Vay László a többtermelést és a többtermelés minőségének fokozását sürgette, rámutatva arra a tarthatatlan helyzetre, amelyet egyes kartelek árdrágító politikája jelent. Kapy Béla dunántúli evangélikus püspök hálaival emlékezett meg a kormánynak arról a megértő jóakaratóról, amellyel az evangélikus egyház kulturális és nemzetépítő munkáját honorálja. Rendezni kell a tanítói nyugdíjajárulékot. Valorizálni a hadikölcsönöket. Hála Istennek, ma kulturharc nem mérgezi meg a lelkeket, de sokszor mégis találkoznak olyan jelenségekkel, amelyek aggodalommal töltik el a lelkeket. *Nem elégséges az, hogy a haza földjén az egyházak nem állnak egymással szemben, szükséges, hogy egymás mellett álljanak.* Végül az 1848. évi XX. t.-c. végrehajtását sürgette.

A délutáni ülésen Bernát István történelmi visszaillesztést vetett a magyar költségvetés fejlődésére. Ha komolyan vesszük azt, hogy agrár állam vagyunk, eszerint kell átalakulni költségvetésünknek, ennek azonban nagy akadálya, hogy évek kitarító munkájával a *közvéleményt sikerült odahangolni, mintha gazda és földmivelő társadalom csak másodrangú polgár lenne.* A hitelkérdéssel foglalkozva hangsúlyozta, hogy vissza kell térni a régi takarékosághoz.

Foglalkozott az elválások és drágulások ijesztő növekedésével is. Végül a nemzetközi munkaügyi hivatal működését tette szóvá, amely kifejezetten ipari érdekeltséget szervez és mégis a mezőgazdaságra kiható határozatokat hoz. Ez ellen tiltakozik.

Javasolja, hogy *lépjünk ki a népszövetségből, ameytől ugyem várhatunk semmit.*

Hoór Károly nagy beszéde

Ezután Hoór Károly egyetemi orvosprofesszor szó alt fel. Nagy figyelmet keltő beszédében statisztikai adatokat olvas fel az orvosképzésre vonatkozólag, megállapítva, hogy *öt évenként másfél ezer orvos sal termelnek többet, mint amennyire az elhalálozások pótlására szükség volna.* Nagymagyarország idején kevesebb volt az orvosianhallgatók száma, mint ma. Ez a proletáriátus mesterséges tenyésztése.

A vidéki klinikák egészségügyi szempontból való óriási jelentősége vitathatatlan, de az egészségügyi szempontoknak akkor is megfelelnének, ha a *vidéki egyetemeket két egyetem kivételével megszüntetnénk és a klinikák kórházakként tovább működnének.*

A kulturfőlény országviszaszerző hangoztatása frázis. Köteles égtudás, munkaszeretet, vallás, hazafias érzés és erős jellem, azok az eszközök, amelyek célravezetőnek, ezekkel pedig az elemi és középkorokban fegyverzik fel az ifjúságot, nem pedig az egyetemen. Az egyetemre alapított kultúrpolitika helytelen. — *Amíg alfabetáink vannak, kevés elemi és rosszul felszerelt középis-*

koláink, addig nem lehet az egyetemekkel kulturfőlényt elérni.

Élet és körbonctani intézeteink siralmas viszonyok között vannak. A budapesti egyetemi épületeket évek óta nem tatarozták, s azok pusztulnak.

Ezután hosszasan foglalkozott az *Ádám Auspitz* kinevezésével kapcsolatos ügyekkel, megállapítva, hogy a kultuszminiszter ép úgy, mint a Károlyi forradalom idején *Kunfi Zsigmond* törvénytelenséget követett el, sőt a miniszternek a kérdéssel kapcsolatos válasza is nagyjából ugyanazokkal az érvekkel bizonyít,

ahogy Kunfi érvelt. Az egyetem tanácsának az egyes tanszékek betöltésével kapcsolatos jogait tételes törvény szabályozza, nevezetesen a kolozsvári egyetemet létesítő törvény. Illeformán nem állhat meg a kultuszminiszternek az a kijelentése, hogy az egyetemi tanácsnak jogköre törvényesen szabályozva nincsen.

Az új sebészeti tanszékre szükség nem volt. Azt mondták, hogy a tanári testület magatartását a kinevezéssel szemben politika és antiszemitizmus vezeti. Határozottan tiltakozik ez ellen. Mindig egyhangú volt a kar állásfoglalása, nem személyről van itt szó hanem elvről. *Nincs bizalma a kultuszminiszter iránt és ezért a javaslatot sem fogadja el.*

Szigety János felszólalása után az ülés véget ért.

Százezer pengős büntetést szabott ki a bíróság a szőnyegcsempésző zsidókra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni királyi törvényszéken dr. Tokay Gyula egyesbíró szerdán kezdte meg a sokmilliárdos vámcsalás tárgyalását. A csalást *Izsák Zsigmond* és *Weisz Sámuel* debreceni, illetve nagylétei kereskedők követték el többi zsidó társukkal egyetemben, olyképpen, hogy 1925. augusztus elején az Izsák tulajdonát képező és az utalási eljárásban átviteli áruként kezelt 11 mázsa perzsaszőnyeget és pamut fejkendőket az elvámolás alól szándékosan elvonták.

Az árut ugyanis a kiiléptető fő vámhivatalból ugyanis nem szállították a vámhatáron át külföldre, hanem többi, zsidó társaikkal együtt az árukat visszacsempészték a magyar vámterületre.

Két napig tartó szakadatlan tárgyalás és perbeszéd után a bíróság csütörtökön hirdette ki az ítéletet, melyben a megérdemelt súlyos bírsággal sújtotta a terhelteket. *Izsák Zsigmondot* és *Weisz Sámuel* fejenként 41,167 pengő, *Hegedűs Ármint* 672 pengő és *Kovács Bernátt* 20,582 pengő pengő bírsággal megfizetésére kötelezte a bíróság, amely elrendelte a szőnyegek elkobzását is. *Kovács Sámuel*, *Izsák Jenő*, *Brüll Ernő* vádlottakat felmentették.

Az elítéltek védőik után felebeztek. A nagyszabású csalási ügyben tehát a bíróság összesen 103 588 pengő pénzbüntetést szabott ki az elítéltekre. Ez az összeg papirkoronára átszámítva 1,295.850 koronának felel meg.

A népszövetség gyáván kitért köteletségének teljesítése elől

Bajorország legnagyobb keresztyén lapjának súlyos kritikája a magyar—oláh birtokper elodázásáról

München, jun. 23. A *Völkischer Beobachter* hosszabb cikket közöl a népszövetségi tanács genfi üléséről a „Leálcazott népszövetség” címmel.

A cikk többek között ezeket mondja: Nemcsak Stresemann, hanem Magyarország képviselője is csalódottan és megcsalottan tért haza Genfből.

A magyar agrárperek kérdése abban áll, hogy

az oláh állam ellenszolgáltatás nélkül elkobozta 300 olyan magyarnak a birtokát, aki Magyarországra optált.

A vitás kérdés jogi része annyira napnál is világosabban, hogy a világ semmiféle bírása sem utasíthatna volna vissza a magyar állampolgárok panasztát. Ha Chamberlain teljesítette volna köteletségét és a tanácsnak bíró kinevezését javasolta volna, a döntőbírószámára

sem maradt volna más hátra, minthogy kényszerítse az oláh államot a szerződéses jogok betartására.

Chamberlain azonban a tanács legközelebbi pótülésén azt kérte, hogy e kérdést halasszák a szeptemberi ülészakra. Mihelyt a nemzetek szö-

vetségének olyan kérdésben kell dönteni, amely az ugynevezett győztes államokra kötelezettségeket ró, azonban a halogatás taktikájához nyúl és amíg csak lehet, kerülgeti a kérdést. Genfben nem hoznak semmiféle olyan döntést, amely a legkisebb kérdésben is érintené Anglia és Franciaország, vagy ezek vazalusaik érdekeit.

A *szabadkőművesnépszövetség rövid történetében is szimbolumként áll a magyar—oláh vitás eset.*

A nemzetek szövetsége ebben az esetben siralmasan kivonta magát a nemzetközi szerződésekből ráított kötelezettségei alól. A szabadkőműves testvérek, akik a jog és a népek moráljának őreivé lendültek fel, az egész népszövetségi eszmét velejéig kompromittálják, gyalázatos jogszegést követnek el s moráljukról azzal tesznek tanúságot, hogy gyáván kitérnek a köteletségek elől.

Chamberlain a magyar—román agrárkérdésben kiméletlen angol módon járt el. Románia Oroszországgal határos és természetes, hogy Anglia szövetségeseiket keres, akik támogassák Moszkva elleni harcában. Románia pedig még mindig megszegte mindenik szerződését és bizonyára igy fog eljárni Angliával, esetleg létrejövő szerződéssel is.

Debrecenben ma már egyetlen egy 48-as honvéd sem él

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy egy miniszteri rendelet szerint a törvényhatóságok kötelesek voltak összeírni a területükön élő volt 48-as honvédeket. A rendelet alapján Debrecen város közigazgatási hatósága is gondos kutatást végzett az esetleg Debrecenben élő 48-as honvédek után. A csütörtöki tanácsülésen Vass Károly dr tanácsnok bejelentette, hogy a nyomozás teljesen eredménytelen maradt s Debrecenben ma már egyetlen 48-as honvéd sem él. A város erről értesíteni fogja a vegyesdandár parancsnokságot és az illetékes miniszteriumot.

A régi királyi fogatokat megvetelre ajánlják Debrecennek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vásárhelyi Ferenc budapesti lakos levelet intézett Debrecen város tanácsához s közölte, hogy ő annak idején megvásárolta a bécsi királyi udvar hintóparkjának jó részét. A kocsikból most azután néhányat áruba bocsát s szívesen venné ha a pompás kocsikból a város is vásárolna néhányat.

Megküldötte a diszes kocsik rajzát tartalmazó albumot is, amelyet a tanács nagy figyelemmel vizsgált át. Ha a szakértők kedvezővéleményt adnak, valószínű, hogy a város is megvásárol egy-két darabot a Habsburgok diszes kocsijai közül.

FŐISKOLA

Nemzetközi diákkonferencia Szegeden. Budapest, június 23. Szegeden ma megkezdődött a nemzetközi diákkonferencia, amelynek 40 külföldi tagja már meg is érkezett. A diákszövetség szegedi ülését a szegedi egyetem aulájában ma délelőtt 10 órakor nyitották meg. A fogadtatáson megjelent Aigner Károly főispán, Tóth Béla főjegyző, a MANSz és a összes szegedi társadalmi szervezetek képviselője. — A MEFHOSz nevében Buday György, a Turul nevében pedig Kalmár Gyula üdvözölte a külföldi vendégeket. Herbert Gressler, a nemzetközi diákszövetség dán alelnöke közvetlen szavakban mondott köszönetet a lelkes fogadtatásért. Délután háromtól hétig a kongresszus ülésezett este hétkor pedig a MANSz szegedi csoportjának teadélutánján vesznek részt a diákkongresszus tagjai.

Két-háromszobás lakást

KERES FÜRDŐSZOBÁVAL a HAJDUFÖLD főszerkesztője. Szíves ajánlatokat a kiadóhivatalba kér (Piac utca 59. Telefon: 3-48)

Hirdessen a Hajdúföldben

Rágalmazási per a meggyilkolt Csobajai József hagyatéka körül

Özsterreicher bankár testvérgyilkossággal vádolta meg dr Csobajai Gyulát, mivel az keresztény egyháznak hagyta mindenét — Izgalmas főtárgyalás a debreceni járásbírószágon

(A Hajdúföld tudósítójától.) Érdemes rágalmazási bűnpert tárgyalt ma délelőtt Gyöngyössy József dr bíró a büntetőjárásbírószágon. A panaszos Csobajai Gyula dr nagybirtokos volt, aki nővérenek férjét Özsterreicher Oszkár jelentette fel *aljas indokból elkövetett rágalmazás címén*. A mai bűnper előzményét röviden a következőkben mondjuk el.

Még 1926 augusztus 7 én történt, hogy Csobajai József földbirtokost az ablakon keresztül Begre Albert 23 esztendőös csobajai cipészsegéd agyonlőtte. A fiatal földbirtokos tragikus elhunyt váratlanul érte a családot, amely abban az időben voltaképpen már csak két közvetlen vérokon hovatartozására zsugorodott Ketten maradtak mindössze: Csobajai Gyula dr az öccs és Margit néneje férjzett Özsterreicher Oszkár né.

Özsterreicher gyilkossággal gyanúsítja sógorát

Történt ugyanis, hogy a rejtélyes gyilkos kinyomozása az első időkben nagyon nehéz feladat elé állította a hatóságokat. Ekkor az elvetemült és felelőtlen szóbeszéd Csobajai Gyulát vette ajkára. Még amellet is, hogy 150 millió jutamondját tűzött ki a gyilkos nyomra vezetőjének A gyűlöletes pletyka Csobajai Gyula fülébe is eljutott. Utána járt, hogy ezek a híresztelések honnét erednek? *Rokoni körben győződött meg arról, hogy nővérenek férje beszél ilyesmit nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy ilyen módon is erkölcsi nyomást gyakoroljon őreá az örökségben való kiegyezés tárgyában.*

Csobajai Gyula mikor erről biztos tudomást szerzett, haladéktalanul megtette a bűntető feljelentést Özsterreicher Oszkár ellen, aljas indokból elkövetett becsületsértés és rágalmazás címén.

A csütörtöki főtárgyalás

Már egyizben volt tárgyalás ebben a bűnperben. A mai főtárgyalást, amelyen Salgó László dr képviselte a sértettet, 12 óra előtt

Özsterreicher „minden emberi feltételbe bele megy”

— Kérem Nagyságos Uram — mondja remegő hangon Özsterreicher — én mindent, ami emberileg megtehető! megteszek! Minden elégtételt megadok. De a fejemet még sem adhatom oda. Olyan szöveget nem írhatok alá, amely erkölcsi öngyilkosságot jelent számomra.

A sértett jogi képviselője erre ki jelentette, hogy ők nem zárkoznak el a békés megoldás elől, de a bocsánatkérő nyilatkozat súlyának arányban kell állania a sértő kijelentés súlyával.

— Kérem csak azt a nyilatkozatot! — fordult a bíró Csobajai ügyvédjéhez. Atveszi s figyelmesen elolvassa. Valóban nagyon nehéz nyilatkozat. Am megszólal a bíró:

— Kérem — mondja Özsterreichernek — ha a vád igaz, akkor Önnek alá kell írnia ezt a súlyos nyilatkozatot, ha nem, ezt Önre bízom, lefolytatjuk a tárgyalást és lássuk a tanuit.

— Csak nem adhatom írásban Nagyságos Uram — válaszolt Öz

Most kezdődik a bonyodalom, amely végül is ehhez a perhez vezetett. Özsterreichernek azt állítja ugyanis, hogy Csobajai József halála ágyán, halálosan megsebesülve végrendeletet készített részére is olyanformán, hogy Gyula az általános örökös az ő részére másfélmilliárd koronát fizessen ki. Eltekintve attól, hogy Gyula a tanukkal igazolja, hogy bátyja sem a halálos ágyán, sem máskor ilyen kijelentést nem tett, hivatkozott meggyilkolt bátyjával 1918 ban kötött kölcsönös örökségi szerződésére, amelyben halál esetén egymást tették meg a rájuk szállott szülői és szerzett vagyon általános örökösivé. Ezzel a vitával azután megkezdődtek azok az ellentétek, amelyek Özsterreichernek *nemcsak a rokoni érzéstől, hanem a tárgyalgosságtól is messzire elsodorták.*

néhány perccel nyitotta meg Gyöngyössy dr büntetőjárásbíró, aki még a főtárgyalás megnyitása előtt barátságos szavakkal megegyezésre hívta fel a feleket, mire Özsterreicher így válaszolt.

— Nagyságos Uram — mondja kissé felszegen — látom, hogy a főmagánvádló nem elégtételt akar, hanem a fejemet akarja. Azt pedig nem adom mert arra még nekem is szükségem van!

— Ugyan kérem! — intette le a bíró — ne tessék ilyen hangulatokról beszélni.

— Kérem — vág közbe Özsterreicher — én sohasem állítottam!... Tehát azt sem tehetem, hogy nyolc napilapban nyilatkozzam, hogy önös okok vezértek bizonyos kifejezések megtételében, amelyeket meg se tettem!

Majd némi gondolkodás után hozzátette:

— Nekem az örökséghez semmi közöm.

— Na ezt éppen nem mondhatni! — jegyzi meg csöndes ironiával a bíró — ha az én feleségem örökölné 10 milliárdot.

terreier, — hogy önző aljas érdekből cselekedtem. Feleségem kétszer kapott örökséget... Minden emberi feltételbe belemegyek.

„Kilátszik a lóláb”

A bíró Csobajai Gyulára néz. Majd hozzá is beszél:

— Utóvégre is emberek vagyunk kivétel nélkül, — ugymond — valamennyien gyarlók. Csobajai doktor ur nem volna hajlandó a bocsánatkérő nyilatkozat hangján némi leg enyhíteni?

Nem! — pattan fel a helyéről Csobajai dr, — engem olyan súlyosan megbántott, hogy csak töredelmes bocsánatkéréssel teheti jóvá hibáját.

— Én nem örököltém ezer holdakat — pattan fel a vádlottak padjáról Özsterreicher ingerülten — én két kezemmel keresem a kenyerem.

— Ne tessék ezt hangoztatni — intette le a bíró a vádlottat, — ne tessék, mert kilátszik a lóláb.

— Inkább ajánlom, — tette hozzá

csendesesen a bíró, — írja alá a nyilatkozatot, mert olyan a konjunktúra.

A békítési kísérlet azonban nem sikerült. Özsterreicher „csak enyhéob nyilatkozatot” hajlandó adni, amelyben ugyan benne van a töredelmes bocsánatkérés csak éppen az — önző anyagi érvek beismerése hiányzik belőle.

Gyula a katolikus papokra hagyta mindenét

Egy félórás huzavona után megkezdődik a voltaképpeni főtárgyalás. Özsterreicher mint mondani szokás — a sajtónak beszél. A tárgyalásra nem tartozó dolgokat ráncigál elő hájánál fogva. Végül nagy páthosszal kijelenti, hogy sohasem rágalmazta meg Csobajai Gyulát semmivel sem. Kihalgatják feleségét Csobajai Margitot aki férjéhez hasonlóan vall. Majd a tanukra került a sor. Az első Székely Artur a Pátria biztosító igazgatója. Vallomása már súlyosan terhelő *Özsterreicherre*. Elmondta, Özsterreicher aki neki is sógora egyizben nála vacsorázott. Beszélgetés közben a csobajai gyilkosságra terelte a sort, majd gyanúsított. Közben megjegyezte, hogy a végrendelet is igazságtalan mert Székely Arturné kimaradt belőle. Végül is a családban azzal igyekezett Csobajai Gyula elen hangulatot teremteni, hogy Gyula is már végrendeletet és

minden vagyonát a katolikus egyházra, valamint a katolikus papokra hagyta.

Az első tanu akit vallomására megesketnek, mert *Özsterreichernek* nem eskették meg.

A következő tanu Kun Miklós dr ügyvéd, Székely igazgató vője. Ő is körülbeül úgy értelmezte Özsterreicher vacsora közben tett kijelentéseit hogy

Gyula és parádés kocsisának zerepe gyanus az ügyben de nincs ellenük bizonyíték.

— Szíveskedjék a tanu ur megmondani — fordult Csobajai Gyula dr váratlanul a tanuhoz, — hogy Özsterreicher önkönl is beszélt a *végrendelet igazságtalanságáról?*

— Igen! Mondott olyasfélét, hogy nem szép, hogy anyósomat a vagyomból kizárták.

Özsterreichernek a katolikus egyházra hagyott vagyon fáj

— Arról nem beszélt — folytatja Csobajai — hogy már remélni sem lehet mert én is másképp végrendeletet, ahogy Özsterreicher gondolta?

— Csak annyit hallottam tőle, hogy tudomása van arról, hogy *Ön minden vagyonát a Katolikus egyházra hagyta.*

Uj tárgyalás

Kun Miklóst is megeskették vallomására.

Utána a védő tett indítványt a bizonyítás kiegészítésére vonatkozóan, majd Salgó dr kérte Özsterreicher védője által tett indítványoknak mint teljes feleslegesnek az elutasítását.

Gyöngyössy József dr büntetőjárásbíró az előrehaladott időre való tekintettel a főtárgyalást berekesztette s az új terminust július 7-ére tűzte ki.

Akkor valószínűen ítélethirdetés is lesz az érdekes bűnperben.

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kávéháza borbélynál, újságarúsnál követelje a HAJDUFÖLD-et!!!

A presbiterium elrendelte a Kistemplom renoválását és a Dóczy-intézet kibővítését

Nem kell lebontani a Kistemplomot — Ezerkétszázmillió papirkoronába kerül a renoválás — Tizenegy milliárdot igényel a Dóczy építkezése, melyet még az ősszel megkezdnek

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni református egyház presbiteriuma csütörtök délután három órai kezdettel ülést tartott, amelynek tárgysorozatán számos igen fontos ügy szerepelt.

Az ülés megnyitása után Nagy József főgondnok mondott köszönetet Baltazár Dezső püspöknek szerdai felsőházi beszédéért. Annak a reményének adott kifejezést, hogy az ilyen beszédek mégis csak meggyőzik a kormányt a protestánsokkal történt igazságtalanságokról. Az adományokról szóló jelentés terjesztett elő ezután, majd rátértek a Kistemplom javításának ügyére, amelyet Juhász Nagy Sándor ismertetett s betérjesztette a gazdasági bizottság erre vonatkozó javaslatát. Ebből kitűnik, hogy két évvel ezelőtt a presbiterium a Kistemplom lebontását határozta el. A Műemlékek Országos Bizottsága már akkor is állást foglalt a lebontás terve ellen. Időközben Debrecenben a presbiterium körében is megváltozott a hangulat s mindinkább megnyilvánult az az óhaj, — hogy

a Kistemplomot ne bontsák le, hanem renoválják.

A Kistemplom-építő bizottság ezért Debrecenbe hívta Schulek János műépítést, aki megvizsgálva a Kistemplomot, írásbelileg olyan szakvéleményt adott, amely szerint a lebontás nem okvetlenül szükséges, mert a Kistemplomot megfelelő módon kilehet javítani. Schulek János a javítás módozataira is javaslatot tett s kimutatta, hogy szükséges néhány oszlop kicserélése mellett át kell építeni a tetőzetet, amelynek súlypontja nem jó helyen fekszik. Kívánatos továbbá a templom külső és belső renoválása is.

Schulek szakvéleménye szerint kellő óvatossággal sikerülni fog a templomot teljesen használható állapotba hozni. A Schulek szakvéleménye után a Kistemplomot megvizsgálta Sodich Lajos, a budapesti felső építőipariskola igazgatója, aki éppen csütörtökön ejtette meg a szakértői szemlést, amelynek alapján szóbelileg olyan véleményt terjesztett elő, amely teljesen meggyőző Schulek János szakvéleményével.

1200 millióba kerül az építkezés

Mindezek alapján a gazdasági bizottság javaslata értelmében a presbiterium kimondotta, hogy a Kistemplom lebontására vonatkozó határozatát megváltoztatja s elrendeli, hogy minden lehető meg kell tenni a Kistemplom kijavítására. Ezért megbizta a Kistemplom építésére kiküldött bizottságot, hogy amennyiben Schulek tervét véglegesen elfogadja, a költségeket állapítsa meg.

A javítási költségek körülbelül 1200 millió papirkoronát igényelnek. A presbiterium felhatalmazta a bizottságot, hogy ennek az 1200 milliónak keretén belül a javítási munkákat elrendelhesse.

Ezzel a lépéssel a Kistemplom ügye szerencsés megoldást nyert, mert míg a javítási költségek nem fogják tuhaladni az 1200 milliót, addig egy új templom építése 12—15 milliárd koronába is belekerült volna.

Elkészült a Dóczy-intézet kibővítésének tervel

Áttértek ezután a felső leánynevelő intézetnél szükségessé vált — építkezés ügyére. A Dóczy-intézet kibővítésének ügye új helyzet elé került azáltal, hogy az egyház megvásárolta a Kossuth-utca 37. számú házat. A gazdasági bizottság ezért azt javasolta, hogy ejtsék el azt a tervet, melyszerint a Dóczy kibővítését ráépítéssel oldották volna meg. Ehelyett indítványozta, hogy a 35—37. számú telkeken a Kossuth-utcai frontonra építkezzenek. Ennek a megoldásnak nagy előnye az is, hogy a munkálatok ideje alatt a régi épületben zavartalanul folytatható a tanítás. A gazdasági bizottság az építési terv elkészítésével Nagy Károly műegyetemi tanárt, a debreceni ref. főgimnázium építőjét bízta meg. A vázlat-terve teljesen kész állapotban, a napokban mutatta be a gazdasági bizottságnak Nagy Károly. A terv szerint a Dóczy-intézet új része a Kossuth-utca 35—37. számú telkeken épül utcai fronttal és udvari szárnnyal.

Az új épületrész háromemeletesre van tervezve. Lesz benne 14 nagyobb, valamint három kisebb tanterem, négy előadóterem, ének- és zeneterem, több szertár, tanári szoba. Az építés berendezés nélkül 10—11 milliárdba kerül. A berendezés költségei ismét 2 milliárd papirkoronát igényelnek.

Tizenegy milliárdba kerül a Dóczy kibővítése

A tervező építész részletes tervvel és költségvetéssel augusztus 20-ra elkészül. Ekkor ki lehet írni a versenytárgyalást és szeptember közepén megkezdhető az építkezés. A presbiterium elhatározta, hogy a fontosabb alapelvek lefektetése mellett a gazdasági bizottságnak teljes felhatalmazást ad az építési ügyek vitelére.

Megemlítendő itt, hogy a most tervezett építkezést nemsokára a Dóczy újabb kibővítése fogja követni. Az ezután szükségessé váló építkezés, melyet majd a 33. és 35. számú telkeken fognak végezni néhány év múlva, körülbelül 9 milliárd jelenlegi papirkoronát igényel.

Felállítják a két tanyai lelkészséget

Foglalkoztak ezután a két tanyai lelkészség felállításának ügyével s elhatározták, hogy még ebben az évben megszervezik a két tanyai lelkészséget. Megbízták az egyházi gondnokot, hogy a tanyai lelkészség céljaira a város által adományozott 64 hold földet október 1-én vegye birtokba.

Burkolatozási hozzájárulás a Nagytemplom után

Megdöbbenéssel vette tudomásul a presbiterium, hogy a város burkolatozási hozzájárulás címén négyszázötvenhét millióval róttá meg az egyházat. A hozzájárulást kivetették még a Nagytemplom, a lelkészi lakások s a hivatali épületek után is. A presbiterium elhatározta, hogy megkeresi a városi tanácsot s felkéri, hogy a telekértékkadó alá nem eső épületek után kirótt burkolatozási hozzájárulást törölje.

Vallásos estély a templomokban belépődíj mellett

Foglalkoztak ezután a Kollégium-

nak adandó segély valorizálásával és úgy határoztak, hogy a Kollégium segélyét akként valorizálják, hogy minden egyes békebeli aranykoronát egy pengőnek számítva utalják ki a segélyt.

Elhatározták ezután, hogy a legátusok részére eddig eszközölt gyűjtést a jövőben beszüntetik, el- lenben erre a céra önkéntes adományokat ezután is köszönettel fogadnak.

A lelkészi kar javaslatára kimondták ezután, hogy míg az egyház nem képes a vallásos összejöveteleket, egyházi hangversenyek céljaira egy kultur-termet építeni, addig megengedik, hogy ritka és kivételes esetekben a templomokban is lehessen belépődíjak mellett vallásos estélyeket, orgona hangversenyeket tartani. Ezek az estélyek azonban sohasem eshetnek össze a rendes Istentiszteletek idejével.

Nem szabad fotografálni a nagyerdei strandon

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács csütörtöki ülésén elhatározta, hogy a nagyerdei uszodában nem engedik meg a fényképezést. Erre vonatkozólag már korábban is jelent meg hír a lapokban s a rendőrség vezetője hatásköri összejövetést látott a tanács határozatában, mert szerinte csak a rendőrségnek van joga a strandon való fotografálást eltiltani. A városi tanács a csütörtöki ülésén kimondta, hogy a strand a város tulajdona és azon ő korlátlanul rendelkezik. Ennél a jo-

gánál fogva a strandon való fotografálást eltiltja. Magoss polgármester kijelentette, hogy a strandon a fényképezést meg kell akadályozni, mert nem engedhető meg, hogy valaki egy csinos és neki tetsző helyet uszókosztümben lefényképezzen. Ez semmi képpen nem vezetne jóra!

A városi tanács kimondta ezután azt is, hogy a strandra új lócsakat szerez be s intézkedik, hogy a fürdőfüstjének lecsapódása megakadályoztassék.

Meghívás, amely 14 esztendő múlva esedékes

A Magyar Gazda Szövetség jövőre Debrecenben tartja meg 1914-ről elmaradt országos gazdagylését

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Magyar Gazda Szövetség érdekes átiratot intézett Debrecen város tanácsához, amellyel közölte, hogy újból fel akarja eleveníteni azokat a nagyszabású gazdagyléseket, melyeket a háboru előtt az ország nagy gazda városaiban tartottak meg évenként. A világháboru kitörésének esztendejében éppen Debrecenre került volna a sor. A város meg is hívta a Gazda Szövetséget s a nagy gazdagylés költségeire 10.000 aranykoronát szavazott meg.

A Gazda Szövetség vezetősége

most közölte a város tanácsával, hogy emlékeztében tartja az 1914-es meghívást és 1928-ban Debrecenben óhajta megtartani az országos gazdagylést. Kérte a szövetség, hogy a város a gyűlés költségeire ismét szavazzon meg anyagi hozzájárulást. Mivel az 1914-ben megszavazott és bankban elhelyezett 10.000 aranykorona azóta elérteketlenedett, a városi tanács a közgyűlés elé viszi a kérdést s a törvényhatóság fogja megismételni az 1914-es meghívást is.

A debreceni MÁV műhelytelep házépítő szövetkezetének közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni MÁV Műhelytelep Házépítő Szövetsége szerdán délután tartotta rendes évi közgyűlését, melyen csaknem ezer érdekelt fél jelen meg. A közgyűlést Kabai György volt műhelyfőnök, MÁV igazgatósági főfelügyelő nyitotta meg, aki erre az alkalomra jött le Debrecenbe. A közgyűlésen megjelent Máthé József, az új műhelyfőnök, Puskás Elek bankigazgató és dr. Gévay Béla ügyvéd, a szövetkezet ügyésze. A gyűlésen Erdőssy Béla szövetkezeti igazgató ismertette a múlt évi jelentést, melyből kitűnik, hogy a szövetkezet úgy a

külsőben álló házhelykiosztás a tisztviselői és munkáslakások építésének előkészítésében, mint jóléti intézményeivel rendkívül értékes munkát fejtett ki.

Ezután megválasztották az új tisztikart. Elnök lett egyhangulag Benedek Sándor MÁV főmérnök, helyettes elnök dr. Gévay Ferenc főmérnök.

Gyűlés után a műhely nagytermében társasvacsera volt, melyen rendkívül sokan jelentek meg. A vacsora résztvevői úgy a távozó Kabai Györgyöt, mint a szövetkezet új elnökét, Máthé Józsefet meleg ünnepelésben részesítették.

A Presbiteri Világszövetség Debrecenben

Ezután a Keresztyén Ifjusági Egyesület részére 50 pengő, a Keresztyén Leányegyesületek debreceni konferenciájára 150 pengő, az európai Keresztyén Szövetség konferenciájára 200 pengő segélyt szavaztak meg.

Szeptemberben a Presbiteri Világszövetség keleti ága rendez Magyarországon konferenciát, melynek tagjai ellátogatnak Debrecenbe is. Ennek azért van nagy jelentősége, mert a nagyobb részt angolok és amerikaiak vezetése alatt álló világszövetség magyarországi konferenciáján megjelennek az elszakított magyar területek kiküldöttei is és a világ minden részéből érkező vendégek, akiknek így közvetlenül módjukban lesz megismerni az elszakított magyar kisebbségek helyzetét. Tekintettel a fontos nemzeti célra, a presbiterium elhatározta, hogy a konferencia tagjainak debreceni megvendégelését magára vállalja.

A presbiterium ezután számos kisebb jelentőségű ügyet tárgyalt le, majd az ülés hat óra előtt véget ért.

HIREK

1927 június 24. (Péntek)

Prot.: Iván. Kath.: K Ján sz.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás Zivatarra hajló idő, később hőstüljedés is valószínű

Városi muzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak Megváltó (Piac-u. 18.), Arany Egyszaru (Kossuth-u. 8.), Muraközy (Hunyadi-u. 5.), Magyar Korona (Péterfia u. 10.), Nádor (Szent Anna u. 66.), Csokonai: (Mester u. 43.), Arany János (Csapó u. 77.)

Kérelem a magyar asszonyokhoz

Egy nagy kérelemmel fordulok a nemest, szépet és jót oly annyira megértő és szívük minden szeretetével átérző magyar asszonyokhoz, anyákhoz és leányokhoz.

Tíz vármegye szegénysorsu, árva, beteges leventéit nyaraltatja az Országos Testnevelési Tanács III. szakbizottsága Tiszabercelen nagy áldozatok árán. A leventék élmezőnye igen jó lesz, azonban hiányozni fog az ifjuság által annyira szeretett s a csontképződést elősegítő édes-ség.

Ezért fordulok nagy-nagy megértő bizalommal a magyar asszonyokhoz, anyákhoz, leányokhoz, hogy tegyék felelhetővé, igen boldoggá leventéinknek nyaralását azzal, hogy kis szeretet csomagban száraz édes tésztát (a felnőtteknek 20-21 éveseknek egy kis dohányt, gyufát) küldjenek Tiszabercel (Szabolcs megye) leventetábor címre június 25-től augusztus 24-ig. *Bodrogi László* tanácsnok.

Felavatták a Máltai Lovagrend új kitüntetett tagjait. Ma délelőtt tizenegy órakor a budavári Koronázó Mátyás-templomban avatták a rend kitüntetett tagjaivá Vass József dr. népjóléti minisztert, Dréhr Imre dr. népjóléti államtitkárt, Bárczy István dr. miniszterelnökségi államtitkárt és Zsarnóczay János gazdasági tanácsost. A Rómában székelő szuverén Katonai Máltai Lovagrend nagymesterét Karátsonyi Jenő gróf, a lovagrend budapesti rendkívüli kövele és meghatalmazott minisztere képviselte.

Unokája született az olasz királynak. Rómából jelentik: *Calvi-Bérgolo* Yolanda grófnénak az olasz király legnagyobb leányának leánygyermekke született. Mind az anya, mind a gyermek jól érzik magukat. A szülésnél jelen volt a királyné is.

Minden hazafias magyar ember feltüzi a TESz. trianoni jelvényt.

Jelentkezés a nyári egyetemre. Amint már hírt adtunk róla, Debrecenben nyílik meg Magyarországon az első nyári egyetem. Az előadások július 4-én kezdődnek és július 31-ig tartanak. Jelentkezések nemcsak Csonkamagyarországból történnek, hanem a megszállott területekről is, sőt Finnországból is jelentkeztek már. A tanfolyam igazgató-sága elhatározta, hogy a jelentkezés határidejét június 30-ig meghosszabbítja. A debreceniek részére megállapított tandíj 5 pengő. Köztisztviselők és szegénysorsuak tandíjmentességben részesülnek. Részletes felvilágosítás nyerhető a titkárságnál, Ferenc József-ut 24. III. (földrajzi intézet) d. e. 11-12 és d. u. 5-6 között akár személyesen, akár telefon útján (telefonszám 11-81.).

— Olvassa a Hajdúföldet.

Ma kezdődik meg a honvédehelyőrség háromnapos lovasmérkőzése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Rendkívül nagy érdeklődés előzi meg a debreceni honvédehelyőrség nagy szabású háromnapos lovasmérkőzését, amely június 24-én, 25-én és 26-án fog lezajlani a tűzraktanyában vitéz *László Miklós* altábornagy vegyesdandárparancsnok fővédnöksége alatt. Az érdeklődést teljes mértékben indokolja az a dús gazdag program, amely a háromnapos nemes versengést a hagyományos magyar lovas szellem valóban reprezentatív megnyilatkozásává avatja. Részletes program a következő:

Pénteken

reggel 8 órai kezdettel. I. Militari B. kategória, a 6. vddr. lovasított fegyvernemeinek tisztjei részére. Terep 25 kilométer. Délután négy órakor. II. Tereplovaglás a 6. vddr. nem lovasított fegyvernemeinek tisztjei részére. Lovagolandó 10 km. 12

— Az utcán az éhségtől összeesett egy koldusasszony. Kéglér Elekné 50 éves református válású koldusasszony csütörtökön délután 2 órakor az utcán rosszul lett az éhségtől és a Csapó utca 10. számú ház előtt összeesett. Az esés következtében koponyáján kisebb zúzódást és könnyebb agyrázkódást szenvedett. A mentők előbb a klinikára, majd miután ott nem vették fel, a nyulasi fekete barakban lévő lakására szállították.

— **Nemzetközi zsidó.** Henry Ford szenzácios könyve ismét kapható a Hajdúföld könyvosztályában.

— **Fürdősapkák, tenniszlabdák** Illatszertár, József kir. herceg-utca 1. szám.

— **Tükkörgyártás üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése** Sipkovi's Sziv-utca 15. Telefon: 3-56

akadályal. 13 nevezés.

Szombaton

délután 3 órakor. III. Militari B. kategória. Díjjugratás. Négy órakor díjlovaglás A. kategória előlovaglása.

Vasárnap

délután 9 órakor. V. Kezdő lovak díjjugratása a debreceni helyőrség összes tisztjei részére. 13 nevezés. VI. Altisztú díjjugratás a debreceni helyőrség lovasított altisztjei részére. 28 nevezés.

Délután 3 órakor. VII. Díjlovaglás A. kategória 5 nevezéssel. VIII. Díjjugratás A. kategória handicap, a helyőrség tisztjei számára 12 nevezéssel. IX. Díjjugratás C. kategória (Vadászugratás), a vegyes dandár tisztjei részére 17 nevezéssel. X. Végül hatosfogat díj hajtás a tűzerosztály útegei számára.

Beléptidij nincs, a program ára 1 pengő.

— **Huszgram aszpirinnel öngyilkosságot kísérelt meg egy cseléd lány.** Veres Olga 15 éves cseléd lány, aki a Hatvan-utca 52. szám alatt van szolgálatban csütörtökön reggel 9 órakor öngyilkossági szándékból husz gramm aszpirint vett be. Tettét idejében felfedezték és kiszállították a sebészeti klinikára, ahol gyomormosást alkalmaztak rajta. Állapota nem súlyos.

— **„Cséplőgép tulajdonosok”** részére ajánlok legolcsóbban savmentes táblás fagyut, henger-olajat, tavotte gépszirt; Neumann Nándor festék nagykereskedő, Csapó-utca 8. szám.

— **Használt könyvek vétele,** eladása és becsesrelése megkezdődött a Harmathy antikvár könyvkereskedésében, Debrecen, Fűvészkert utca 14. szám.

— **Hirdessen a Hajdúföldben**

Befőtt-szezonra

pergamentpapir, zsinag, süvegucukor.

A nyári évad alatt friss

Málnaszörp, Narancsszörp, Citromszörp,
Uditó- és ásványvizek

Legolcsóbban a

„HANGYA“

összes üzleteiben.

Főüzletek: Rózsa-utca. — Piac- és Arany János-utca sarkok.

Jégszekrények

mosógépek, fagylaltgépek
és egyéb háztartási cikkek

Sesztina Lajos

VASŰZLETÉBEN KAPHATÓK.

— **Rádió-műsor.** június 24. Péntek Budapest Délelőtt 9.30, 12 és délután 3. Hírek, közgazdaság 1. Időjárás és vizállás jelentés 5. Pontos időjelzés, időjárás és vizállás jelentés 5.30 Magyar Halhatatlanok XXXIV. estje Kapisztrán János emlékkünnep (Született 1386) Emlékeszédet mond P. Schrotty Pál 6. A m. kir. honvéd zenekar hangversenye az Angol Parkból Vezényel Fricsay Richárd zeneügyi igazgató 7. Gyoni Géza emlékeste halálának 10. éves évfordulóján Emlékeszédet mond Rákosi Jenő Törzs Jenő Gyoni verseket mond el 8. A Filharmoniai Társaság tagjaiból alakult zenekar hangversenye Diszhangverseny 1. Berlioz Romai karnevál, megnyitó 2. Liszt Les Preludes Szimfoniai költemény 3. Wagner Az istenek bevonulása a Wálhala 4. II. Aase halála III. Anitra tánca IV. IV. A hegyi manok tánca 5. Csajkovszky szimfonia I. Andante Allegro con anima II. Audante cantabile III. Walse IV. Finale 9.15 Mit és kit idézek? 11. Pontos időjelzés hírek, közlemények

— **KÜLFÖLD** Bécs (516 2) és 577) Délelőtt 11 és délután 4.15 Hangverseny 7. Francia nyelvora 7.30 Angol nyelvora 8.05 Nép szerű hangverseny — Berlin 483 9 és 566) Délután 5. 6.30 Hangverseny 8.30 Sportest 10.30 11.30 Klasszikus operettrészletek — Boroslo (315 8) Délután 4.30 6. Zene 8.30 Dales (Gleiwitz 250) 9. Mach dir kein draus rádjok t.k — Roma (449) Délután 5.45 6.30 Hangverseny 9.10 Hangverseny

— **Légügyi miniszter lesz az Óceán atrepülője.** Budapestről jelentik: Lindberghet Amerikában légügyi miniszternek akarják kinevezetni.

— **Minden hazafias magyar ember feltüzi a TESz. trianoni jelvényt.**

— **Adomány.** A nyomorgó menekült székely diák részére dr. Balogh Istvánné 4 pengő adományozott.

— **Doktorráavatás.** Szombat déli 12 órakor avatják az orvostudományok doktorává K. Nagy Sándort, a menekült erdélyi ifjuság egyik legkitünőbb készségű tagját. K. Nagy Sándor mint hadnagy harcolt vitézül a világháboruban s öt esztendei fogságot szenvedett Szibériában. hazatérte után fardhatatlan buzgalommal fogott hozzá pályájának befejezéséhez s dacára annak, hogy szülőföldjétől, Kolozsvártól elszakította a trianoni szerződés, nagy nehézségekkel küzdve nemcsak tanulmányait végezte kiváló eredménnyel, de mint vezető éveken át kivette részét az ifjusági mozgalmakból is, főként mint a debreceni SZEFE érdemes és agilis alelnöke s rokonszenves egyéniségével közkedveltséget szerzett magának a városi társadalmában is.

— **Felhívás a leventékhez.** Az összes debreceni 16 éven felüli leventék június 26-án (vasárnap) délután 1/2 12 órakor tollal, sapkával, bal melten címerrel együtt állnak a nagyerdei gyakorlóterén. *Debrecen város testnevelési vezetője.*

— **Vigalmi adómentesség a MÁV. filharmonikus zenekarnak.** A MÁV. filharmonikus zenekar kérelmet intézett a városi tanácshoz, hogy a zenekar által rendezendő hangversenyekre adja meg a vigalmi adómentességet. A tanács a kérelmet teljesítette, de a vigalmi adó szabályrendelet értelmében a filharmonikus hangversenyei csak abban az esetben vigalmi adómentesek, ha azokon helybeli művészek szerepelnek. Ha a hangversenyeken nem debreceni művészek lépnek fel, úgy a filharmonikusok is kötelesek megfizetni a rendes vigalmi adó tételeket.

— **Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry Jánosfogműtermében** Darabos-u. 18. Holléglum mögött

— **Magyar lányok hozománya.** T. Kálmánchelyi Irén — kánc. önyve. Kapható a Hajdúföld könyvosztályában

Gyomor és bélbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívzorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség már nagyon is kétségbeesítő esetekben megszűntek azáltal, hogy a beteg naponkint reggel éhgyomorral megivott egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. Orvostanárok dicsérik azon értékes szolgálatokat, melyeket a **Ferenc József** viz járványok idején is mint biztos és enyhe hasajtó teljesít. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Akar Ön 1166 pengőt ingyen? Ugy vásároljon és szórakozzék azon kereskedőknél, kiknél az Amittérendszer be van vezetve. Kérje és kapni fogja mindenütt az Amittébélyeget, mely Önt ingyen juttatja 1166 pengőhöz.

Hangverseny a nagyerdei Vigadóban. A katonazenekar minden kedden, csütörtökön és szombaton este fél 8 tól fél 10-ig kedvező idő esetén a Vigadó terraszán kiváló műsorrall hangversenyt tart.

Tavaszi és nyári női kalap újdonságok legszebb választékban a Kalapüzemben, Piac-utca 9.

MŰVÉSZET

Bihary János centennáriuma

A Beethoven centennárium évében nekünk magyaroknak is van speciális nemzeti száz éves fordulónk. **Bihary János (1769—1827)** halálának százéves fordulójával együtt a klasszikus magyar zene centennáriumát üljük.

Kevés hátramaradt művéből, (hiszen a kótairás nem igen volt mestersége) **Szűcs Gergely**, a városi zeneiskola szorgalmas és nagy tudású művész tanára, az általa vezetett klasszikus magyar zenetanfolyam növendékeivel egy teljes műsort állított össze, melyet vasárnap délelőtt 11 órakor a zeneiskola hangversenytermében fog bemutatni. A centennáris ünnepségen dr. **Liszt** Nándor nagy tudású s nagyműveltségű zeneesztétikus fog Biharyról emlékeztet felolvasni s a Páricsy vonósnégyes fogja a híres primás egyik legszebb alkotását a Primiciális magyart játszani. Egyéb értékes számok is lesznek, melyek előre is garantálják a matiné fényes sikerét. Jegyek a Városi Zeneiskolában válthatók.

KÖNYVESHÁZ

Színházi esték 1921—27

Tanulmányok, kritikák és megjegyzések színművekről és színészek játékról. **Harsányi Kálmán új könyve sajtó alatt.**

Harsányi Kálmán, a költő és drámaíró, a **Magyarság** belső dolgozó-társa ezen a címen körülbelül kilencven hosszabb-rövidebb tanulmányt tartalmazó válogatott gyűjteményt készült kiadni. A könyvet a **Magyarság** hasábjain hét színházi év alatt megjelent többszáz színmű- és játék-elemzéséből válogatta össze.

A szépen metszett betűkkel, finom papíroson, izléses kiállításban megjelenő kötet az új színházi év kezdetével, szeptember havában jelenik meg; terjedelme legalább 20 nyomtatott iv, vagyis 320 lap s előfizetési ára 6 pengő.

Harsányi Kálmán a Magyar-

ság olvasótáborában szerzett hívei közül mindazok, akik új könyvét megrendelni óhajtják, vagy, ami még kívánatosabb: terjesztésére vállalkoznak, szíveskedjenek megrendelésükkel — vagy a már kibocsátásra kész előfizetési ivatekért — egyenesen hozzá fordulni. (**Budapest, II., Rózsadomb, Aldás-utca 13.**)

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményei
Péntek—Vasárnap

URÁNIA

Kizárólag csak felnőtteknek!
Az olasz filmgyártás egyik gyöngye
MESSALINA
történelmi dráma Roma hanyatlásának idejéből két részben
I rész: Ave Augusta Divina, II rész: Ave Cesar Imperator
A főszerepben RINA DIRIGNORO játssza
Az előadások a film hosszára va o tekintettel pontosan kezdődnek.

VIGSZÍNHÁZ

A nagy favorit

társadalmi regény 3 fejezetben
Főszerepekben DOROTHY PHILIPS és LOU TELLECEEN

Vissza mig nem késő

NE HIGYJ A NŐNEK!
társadalmi regény 8 felvonásban
A főszerepekben MARY CARR és HELENE CHADWICK

Előzetes jelentés Hétfő—Kedd Vig színház Kizárólag csak felnőtteknek!
LEANYOK VIGYÁZATOK! képek a leánykereskedelem titkaiból CIRKUSZ HERCEGNŐ, 6 felvonás a cirkusz élet világából URÁNIA BLÖFFPRIMADONNA, vígjáték 7 felvonásban a főszerepekben LAURA LA PLANTE A REJTÉLYES SHERIFF, vadnyugati történet

A TÖZSDE

A pengő Zürichben 90.57

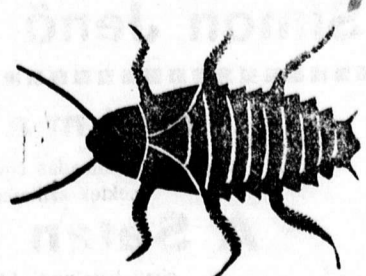
Budapest 90.57.—, Berlin 123.19.—, New York 519.93.—, London 2524.37.50, Paris 20,36.25, Milánó 29.30.50, Prága 15.40, Belgrád 9.13.50, Szófia —, Bukarest 3.11.50 Varó —, Bécs 73.15.50, Hollandia 208.30.—, Brüsszel —.

Hivatalos devizaárfolyamok

Angol font 27.81—27.98, belga 79.55—79.85, cseh korona 16.96—17.04, dán korona 13.05—15.70, dinár 10.04—10.10, dollár 570.75—573.15, francia frank 22.55—22.75, hollandi forint 229.30—230.30, lengyel zloty 63.80—64.61, lei 3.45—3.55, leva —, lira 32.10—32.60, német máika 135.70,—, 136.2,—, osztrák schilling 80.55—80.90, norvég korona 148.——148.65, svájci frank 110.15—110.55, svéd korona 153.45—154.10.

Allatvásár

A sertésvásáron lanyha volt az iránzat. Árak: zsiradék öng 1.42—1.44, lla 1.32—1.38, fiatal nehéz 1.52—1.54, közepes 1.50—1.52, könnyű 1.32—1.40, szedett közepes 1.42—1.46 angol hussértés 1.44—1.68 pengő kilogramonként.

POLOSKÁT,

svábbogarat patkányt egeret meglepő gyorsan kiirthat szabadalmazott irtószerral. nagyon olcsón kapható STERN festéküzletében, Piac-utca 10., Bikával szemben.

5935/1927.

Arlejtési hirdetmény

A debreceni m. kir. állami gyermekmenhely 1927. évi július hó 16-tól 1928. évi június hó 30-ig terjedő időre a fűszerárak, tej, kenyér, marha- és borjúhús, sertéshús és hentesárak, anyagcikkék, irodai szerek, iskolai tanszerek, iskolai tankönyvek, továbbá nyomtatványok biztosítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet.

1. Fűszerszükséglet, u. m. fűszer, liszt, cukor, szárazfőzelék havi értéke 1100—1500 pengő értékben.

A benyújtandó ajánlathoz minta kívánatik. A szükségletű cikkek és azoknak mennyisége a gondnoki hivatalban megtudható.

2. Tejszükséglet havonként 3600—4200 liter mennyiség. Kifejezetten termelőktől.

3. Kenyérneműek és pedig: fehér kenyér havi 40—60 kg., félbarna 1200—1600 kg., sütemény (kifli és zsemle) 2100—3200 drb. szükségletben az előírt és megállapított liszt-neműekből.

4. Marhahús havi 450—600 kgr., borjúhús havi 50—100 kgr. mennyiségben.

5. Sertéshús havi 40—60 kgr., zsír, valamint zsirnakvaló, háj és szalonna 120—200 kgr., egyéb hentesárak 40—60 kgr. mennyiségben.

6. Anyagcikkék és pedig: világító szerek, tisztogató eszközök, mosószerek és anyagok és ezeknek mennyisége a gondnoki hivatalban tudható meg.

7. Irodaszerek egységes kimutatás alapján.

8. Iskolai tankönyvek Debrecen és a vidéki telepek iskolai szükségletének megfelelően.

9. Iskolai tanszerek, mint a 8. pont szerint.

10. Nyomtatványok egységes kimutatás szerint.

Az ajánlatok a m. kir. debreceni állami gyermekmenhely gondnoki hivatalában 1927. évi július hó 10-én déli 12 óráig adhatók be. Később beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A szállítási feltételek, ugyszintén az ajánlati minta a gondnoki hivatalban megtudhatók.

Bánatpénz letétele kötelező és pedig:

- fűszerárak szállításánál 300 P
- anyagcikkék szállításánál 80 P
- tej szállításánál 300 P
- marha- és borjúhús szállításánál 200 P
- sertéshús és hentesárak szállításánál 200 P
- irodaszerek szállításánál 50 P
- iskolai tanszerek szállításánál 100 P
- iskolai tankönyvek szállításánál 200 P
- nyomtatványok szállításánál 100 P

A bánatpénz készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapírokban tenendő le a m. kir. debreceni állami gyermekmenhely pénztáránál.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy a bánatpénz összegéről szóló postai feladóvevény csatolandó az ajánlathoz.

A versenytárgyalás a m. kir. debreceni állami gyermekmenhely gondnoki hivatalában 1927. évi július 11-én déli 12 órakor fog megtartatni, illetve az ajánlatok felbontatni.

M. kir. debreceni áll. gyermekmenhely.

Lakás-Árverési hirdetmény

A Schäfer Ferdinánd és neje **Le-gányi Juliánna** árvanévelő intézet tulajdonát képező **Batthyány-u. 9.** számú ház utcai lakása, melyből jelenleg 4 szoba üresen áll, 1 pedig időlegesen el van foglalva, augusztus 1-től kezdődően árverésen bérbe-adatik. Az árverési feltételek dr. **Hódy Béla** ügyvéd, alapítványi ügyész Piac-utca 77. sz. a. irodájában tekinthetők meg. Az árverés f. június hó 29-én délelőtt 10 órakor veszi kezdetét ugyancsak előbb nevezett ügyvéd irodájában. Az alapítvány intézősége fenntartja a jogot arra, hogy az árverés eredményétől eltekintve a lakást ne a legtöbbet ígérőnek adja bérbé.

Az alapítvány intézősége.

Hirdetés.

Józsa község előjárósága a kislejezett papírok eladására július 2. napját kitézi, amikor d. e. 8 órakor a venni szándékozók megjelenhetnek.

A papír csomagolásra nem használható, suly cca 10 mázsa. Kéreg papír kisebb mennyiségben, könyv kötészetű célra alkalmas, külön ajánlattal vehető meg.

Józsa, 1927. június 18.

Előjáróság.

Művelt magyar ember

könyvtárának nélkülözhetetlen kötetei:

- Zivuska Jenő: Platon . . . 3.— P
- Kolosváry Gábor: Az állatok lelki élete . . . 0.80 P
- vitéz Kanabé Dezső: Állataink téli álma . . .

- Ford: A nemzetközi zsidó . . . 5.— P
- Justus: Keresztény pénz, zsidó pénz . . . 2.— P

- Egyszerű igazságok. (A Marxizmus cáfolata) 0.80 P
- Dinter: A vérontó bűn . . . 3.20 P
- Lisztius: Tudjátok e mi a jogrend . . . 1.60 P
- A talmud és Sulchan aruch . . . 4.— P
- Sz Várady Gyula: A sátn karmaiban . . . 2.— P
- Weszprémy Z.: Magyarorszag zsidóstatistikája . . . 2.— P

- Fáy Ilona: Elbeszélések 2.56— P
- Juhász G., Gulyás P.: Testvérgyáky . . . 1.20 P
- Lendvay István: Szüreti versek . . . 2.56 P
- Lelkes: Letűnt világ . . . 1.16 P
- Zivuska Jenő: Tartozás . . . 0.40 P

- Magyar lányok hozománya. Kálmánchelyi I. szakácskönyve . . . 5.— P
- Molnár J.: A hármashon védek a harcban . . . 3.— P

Valamennyi könyv megszerezhető a

Hajdúföld könyvosztályában: Debrecen, Piac-utca 59. T. 3—48.

Ólmos

vesz
lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.

**A
néger
megérkezett,**

EG-GÜ
és a világhírű cipőkrémmel
mindenkinek díjmentesen tisztítja
ki a cipőjét a

**TURUL
cipőgyár r. t.
Debrecen Piac-utcai
fiókjában.**

Kérjen ingyen próbatubust.

EG-GÜ-krém lerakata.

Takarékosan

csak akkor vásárol, ha olcsón
készpénzért szerzi be ruha-
szükségletét nem méregdrágán
részletre, hol nagy kamatot kell
utána fizetnie

Óriási nagy raktárunk egyes cikkeinek árát kiemeljük

Legolcsóbb beszerzési forrás. Piac-u. 67.	Férfi vászon öltönyök 28. P-től	Cégünket jól jegyre meg! Megye- házzal szem- ben
	Férfi vászonöltönyök 20. P-től	
	Férfi gyermekruhák 5. P-től	
	Vászon nadrágok 4.— P-től	
	Gummi kabátok 16.— P-től	
	Férfi felöltők . . . 30.— P-től	
Gyermek torna-nadrágok 3.80 P-től		
Lüsster kabátok 24 P-től		

„Hajdusági”

férfiruhaáruház, Piac-utca 67. szám.

Vételkényszer nélkül tekintse meg óriási raktárunkat.

APROHIRDETESEK

LAKÁS

Különbejárati
utcai butorozott szoba —
esetleg konyhahasználattal
fiatal párnak is azonnal
kiado. Eötvös utca 6.

Butorozott
szoba kiadó Miklos u. 41

Utcai
szoba butorral vagy a
nélkül esetleg konyhával
azonnal kiado, Bethlen u
59 szám

Különbejárati
utcai butorozott szoba ki
ado, Vigkedvü Mihály u
28 szám

Csinosan
butorozott szoba, mosdó-
szobával két hónapra ki
ado azonnal, Király-u. 9
201

4 szobás lakást
lelépés nélkül keresek. —
Ajánlatokat lakbér megje-
lölésével „URI CSALÁD”
jeligére a kiadóba kérek.

Műhelyhelyiség
a központban tágas, vilá-
gos kiado Csapó-u 23

Kiado
Kettő nagy szobás lakás
azonnal is elfoglalható —
Erős Lajos-u. 6

Tisztvis-lótelepen
ötszobás ház kerttel kiado
Cim a kiadoban.

Különbejárati
csinosan butorozott szoba
esetleg 2 szoba butor nél-
kül irodának is kiado. —
Szent Anna 27, I. c.

Egy
nagy pincészsoba kiado le-
lépés nélkül elsején be-
költözhető. Erzsébet-ut 61

AJANLAT

Új buzát,

rozst, repcét gaz-
daktól legmagasabb
napi árbán vásárol

Angol-Magyar Bank
gabonaosztálya Deb-
recen, Kossuth-u. 21.

Gyakornoknak
rőfös, vas, bőr, cipő, ba-
zárú szakmába vagy —
jobb iparágra 27 éves ke-
reskedőség elmenne —
szerény fizetéssel Ajánla-
tot a kiadóba „Szerény”
jeligére

Női ruhákat
és blousokat is olcsón
készíték Bardocz női
szabo Arany János utca
2. I em 207

Zálogház

Hunyadi- utca 14. Folyó-
sit előnyös feltételek mel-
lett kölcsönöket ékszerekre
biciklikre, autókra, zongó-
rára s mindenféle keres-
kedelmi áru. 538

Képkerepezés

nagy választékban,
olcsó árbán
Roncznál, Rávlintér

Király kávé

megis a legjobbak, aromás,
zamatos, a vevő előtt
pörköltve, meleg állapotban
kapható. Dégenfeld-tér 11.
sz. 157

Tejzárításra

napi 20-25 liter, ajánlat
tehető írásban a debreceni
Kerületi Munkásbiztosító
Pénztárnál Petőfi-tér 7.

KERESLET

Mézet veszek

Vörösmarty-utca 30., hátul
az udvarban. 304

Vasöntő

tanulók fizetéssel felvétet-
nek, Trnka, Barna-utca 3.
205

Egy ügyes

fiatal fűszerkereskedő se-
géd július 1-re felvétetik
Nagy Lajos Derecske

Asztalos

tanulót felvesz Bessenyei,
Kölcsey 9.

Keresztyén

jólfőző, gyerme-szerető
házvezető azonnal fel-
vétetik. Cim a „Hajdúföld”-
nél 205

Bárta-üldő

kies fekvésű, kifogástalanul
tisztá magánvillában, nya-
ralásra egy-, két-, vagy
több szobás lakosztályok
igen jutányos áron, tetszés
szerinti időre előjegyezhe-
tők. Részletes tájékozas a
Hajdúföld kiadóhivata ut-
ján szerezhető. 709

Keresek

július 1-re háromszoba,
konyhás és fürdőszobás
modern lakást a belváros
közepén, lehetőleg a Kos-
suth-, Batthyány-, Szent
Anna-utcán vagy a főté-
r közelében. Cim a kiadoban

Géplakatos,

vasesztergályos tanulók
fizetéssel felvétetnek. —
Trnka, Barna-utca 3. sz.
204

Megvétele

keresünk üveges könyv és
iratszéknyit. Ajánlatot a
kiadóhivatalba kérünk

Méhek

KB. kaptárok, mézperge
tő, elado Viaszért műlé-
pet adok. Vigkedvü 34.

Használt

butorok eladók. Megte-
kinthetők Széchenyi utca-
41, keresztpület délután
3-7 ig.

ELADÁS

Könyvszékény
diófa polituros sürgősen
eladó Maróthy-u. 3 sz.

Üvegesajtó

2 ablak és permetező el-
adó Kandia 8

Kistelkű

5 szobás családi ház be-
költözhetőséggel eladó. —
Csonka-utca 16. Megte-
kinthető délben és délután
4 7-ig

Vasredőnyös

ajtó, ablakok, székek, ágy-
szekér, ekék és lószér-
számok eladók. Csapó-
utca 23

Eladó ház

Honvéd-utca 30 sz. ház
négyosztós utcai, három
szobás udvari modern la-
kással eladó. — Értesítés.
Batthyányi 5

Háztelkek

kvadrátja 4 pengő Katz-
telep elején. Értekezhetni
Sesztina- utca 6. Kisallo-
másnál. 176

Eladó

telepen modern lakásokkal
felszerelt egyemeletes ház.
Értekezni telefon 10-73

Egy
jó karban levő zöld posz-
tos iroasztal eladó Cim
a kiadoban

VEGYES

Ködden

délben Kistemplomnál 9
számu villamosról gyász-
ruhás hölgy leszállt, kézi
munka gyerekkocsi taka-
rot villamoson felelte A
becsületes megtaláló illő
jutalomban részesül Szol-
gáltassa be rendőrségre

Friss száraz onod-telepek,
összes rádióujdonságok kaphatók
Simon Jenő József kir. herceg-utca 3.

Fajmagyarok!

A magyar feltámadás egyedül lehetséges útját hirdeti
nektek sziliczei VÁRADY GYULA

A Sátán Karmaiban

cimű hatalmas (144 oldal) könyvében.

Aki szívén viseli a mielőbbi magyar feltámadást, az ne
csak vegye meg, de olvassa is el utolsó betűig

A SÁTÁN KARMAIBAN c. könyvet!

Kapható a Hajdúföld kiadóhivatalában Piac-u. 59. Ára 4 P.